

DATOS IDENTIFICATIVOS

Recursos Cognitivos e Metodolóxicos

Materia	Recursos Cognitivos e Metodolóxicos			
Código	P01M080V01102			
Titulación	Máster Universitario en Arte Contemporánea. Creación e Investigación			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	1c
Lingua de impartición				
Departamento	Pintura			
Coordinador/a	Ruíz de Samaniego García, Alberto José			
Profesorado	Ruíz de Samaniego García, Alberto José			
Correo-e	sama@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia se orienta hacia la indagación de los recursos cognitivos y metodológicos que vinculan la creación y la investigación artística			

Competencias de titulación

Código				
A1	Ga) Capacidade para aplicar os coñecementos adquiridos e resolver problemas dentro dun contexto interdisciplinar no ámbito das Belas Artes.			
A2	Gb) Capacidade de síntese, análise e pensamento crítico relacionado coa investigación e a creación artística.			
A3	Gc) Capacidade para concibir e estruturar proxectos de investigación con rigor académico.			
A4	Gd) Capacidade para integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir de informacións incompletas ou limitadas, que inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais, éticas e culturais vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.			
A5	Ge) Capacidade para expoñer e comunicar oralmente e por escrito os seus coñecementos a un público especializado e non especializado de xeito claro e sen ambigüidades.			
A6	Gf) Capacidade para adquirir habilidades de aprendizaxe que lle permita continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido e autónomo.			
A7	Ea) Capacidade para recoñecer a vinculación entre a teoría e a práctica como eixo da investigación en Belas Artes.			
A8	Eb) Capacidade para analizar e contextualizar tendencias artísticas innovadoras.			
A10	Ed) Coñecer e resolver problemas específicos dos procesos creativos en distintos ámbitos de produción artística.			
A11	Ee) Coñecer e saber manexar instrumentos, recursos e métodos para a produción creativa e artística.			
A12	Ef) Coñecer e saber manexar recursos e procedementos metodolóxicos que lle permitan analizar, indagar e desenvolver investigacións no terreo da teoría da arte.			
A14	Eh) Capacidade para recoñecer a importancia do desenvolvemento persoal na planificación e produción de proxectos artísticos.			
A15	Ei) Capacidade para desenvolver traballo en equipo.			
A16	Ex) Capacidade de reflexión e de autocrítica.			
A17	Ek) Capacidade para comprender que a creación e a investigación son tarefas en continua innovación.			
A18	O) Capacidade para transferir os coñecementos adquiridos á práctica artística, investigadora ou profesional mediante os recursos e metodoloxías adecuados.			
A19	Em) Capacidade para ordenar os pasos técnicos conducentes á realización dunha obra de arte.			
A20	En) Capacidade para ordenar os pasos técnicos conducentes á realización dun traballo de investigación.			
A21	Eo) Capacidade para distinguir obras de arte e traballos de investigación innovadores. Ep) Coñecemento dos modos de presentación pública do TFM.			
A22	Eq) Desenvolvemento de habilidades cognitivas avanzadas relacionadas coa creación dun perfil artístico e investigador no TFM.			

A23	Er) Capacidade para elaborar un texto reflexivo sobre a obra creativa concreta desenvolvida no TFM.
A24	E) Capacidade para organizar un proxecto expositivo de obra artística para un espazo específico e nun tempo concreto (TFM).
A25	Et) Capacidade para comunicar con claridade e resolución os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos, materializados no traballo creativo presentado como TFM.
A26	Eu) Desenvolver habilidades de xestión da información para propósitos artísticos e investigadores no TFM.
A27	Ev) Capacidade para integrar coñecementos de campos de estudo diversos no traballo creativo presentado como TFM.

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
(*) ☐ Capacidade para conocer y experimentar las estrategias metodológicas para la investigación y la creación artística.	A1
☐ Desarrollar la capacidad de análisis, síntesis y pensamiento crítico: la mirada crítica y especializada del arte como criterio de selección de sentido.	A2
☐ Capacidad para conectar teoría y práctica como eje en la investigación y en la creación en bellas artes.	A3
☐ Capacidad para indagar en el carácter interdisciplinario del arte: afinidades en los diversos procesos metodológicos y creativos entre arte, literatura, ciencia y filosofía.	A4
☐ Capacidad para hacer juicios críticos de implicación sociocultural y para contextualizar los comportamientos artísticos contemporáneos	A5
	A6
	A7
	A8
	A10
	A11
	A12
	A14
	A15
	A16
	A17
	A18
	A19
	A20
	A21
	A22
	A23
	A24
	A25
	A26
	A27

Contidos

Tema	
1. MÍMESE, CATARSE, TRAXEDIA .	B. Brecht.
2. Linguaxe e mito.	Lévi-Strauss.
3. Punctum e studium.	Roland Barthes.
4. Perspectiva.	A fenomenoloxía.
5. Maxia e metamorfose: orixes da técnica audiovisual.	A animación.
6- Rostros e identidade.	Bergman, Beckett.
7. Autorretrato	Das vanguardas á contemporaneidade.
8. Obxectualidade pura.	A natureza morta.
9. Estructura e sentido.	Fritz Lang.
10. O pop	
11. O conceptual	
12. Diferencia e repetición	O situacionismo
13. A imaxe palimpsesto	Jean-Luc Godard.
14. A acción concreta	O acto de camiñar
15. Un suxeito puro	Kaspar Hauser

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	3	0	3
Sesión maxistral	24	0	24
Traballos de aula	0	20	20
Presentacións/exposicións	6	0	6
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	0	90	90

Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	0	3	3
Informes/memorias de prácticas	0	15	15

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades dirixidas a tomar contacto e recoller información dos alumnos e presentación da *asignatura
Sesión maxistral	Exposición dos contidos da *asignatura. *Comprobación do cadro de experiencias básicas debatendo imaxes e narracións seleccionados da contorna tradicional e contemporáneo.
Traballos de aula	Desenvolvemento produtivo, *a partir dos aspectos, *variables, ideas e formulacións.
Presentacións/exposicións	Seminarios colectivos para exposición do traballo autónomo, análise e debate do material *gráfico e *documental das experiencias creativas e investigadoras do estudante, xustificando os recursos e métodos de traballo
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Exercicios sobre os recursos e métodos para a creación e a investigación artística contemporánea: o e/ou exercicios de forma risco como factor, a crise como criterio, a mirada *selectiva da arte.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Actividades introdutorias	(*A asistencia *personalizada é un ingrediente fundamental e insubstituíble na *didáctica da arte. Esta atención inclúe *tutorización persoal realizada no aula durante o *periodo de realización dos exercicios, a pé de obra, e *corrección persoal dos resultados parciais e finais dos exercicios. Horario de *tutorías. *Prof. *Samaniego *martes 11-16h.
Probas	Descrición
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	(*A asistencia *personalizada é un ingrediente fundamental e insubstituíble na *didáctica da arte. Esta atención inclúe *tutorización persoal realizada no aula durante o *periodo de realización dos exercicios, a pé de obra, e *corrección persoal dos resultados parciais e finais dos exercicios. Horario de *tutorías. *Prof. *Samaniego *martes 11-16h.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	Exame teórico de desenvolvemento argumentativo.	50%
Traballos de aula	(*)Avaliación progresiva da *asimilación de contidos *metodolóxicos e cognitivos, do índice de eficacia, calidade e do pensamento creador e investigador nos exercicios realizados, valorando a participación activa.	0
Presentacións/exposicións	Presentación pública dun traballo individual.	25
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	(*)Avaliación baseada na *obligatoria presentación de todos os exercicios programados, realizados de forma autónoma.	0
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	(*)Realización de exercicios programados.	0
Informes/memorias de prácticas	(*)Presentación dun *dossier-memoria *explicativo do desenvolvemento do traballo realizado de forma *presencial e autónoma.	25

Outros comentarios sobre a Avaliación

A presentación do traballo realizarase nas últimas semanas do 1º cuadrimestre.
Examen teórico: última semana do cuadrimestre.
Avaliación de nullo: 1 de xullo. Hora: 12h.

Bibliografía. Fontes de información

BENJAMIN, Walter, **Infancia en Berlín hacia 1900**, Alfaguara, Madrid,
ALPERS, Svetlana,, **El arte de describir. El arte holandés en el siglo XVII**, Hermann Blume, Madrid,
BARTHES, Roland, **La cámara lúcida**, Paidós, Barcelona,
BARTHES, Roland, **El placer del texto**, Siglo XXI, México,
BENJAMIN, Walter, **El concepto de crítica de arte en el romanticismo alemán**, Península, Barcelona,
BERGER, John y MOHR, Jean, **Otra manera de contar**, Mestizo, Murcia,
BERGER, John y MOHR, Jean,, **Te envío un rojo cadmio... Cartas entre John Berger y John Christie**, Actar, Barcelona,
CALVINO, Italo, **Seis propuestas para el próximo milenio**, Siruela, Madrid,

DAVIS, Flora, **La comunicación no verbal**, Alianza Editorial, Madrid,

---

ECO, Umberto, **Seis paseos por los bosques narrativos**, Lumen, Barcelona,

---

ECO, Umberto, **Lector in fábula (La cooperación interpretativa en el texto narrativo)**, Lumen, Barcelona,

---

FERNÁNDEZ DEL BUEY, F., **La ilusión del método**, Crítica, Barcelona,

---

ECO, Umberto, **Obra abierta. Forma e indeterminación en el arte contemporáneo**, Seix Barral, Barcelona,

---

JULIEN, François, **Tratado de la eficacia**, Siruela, Madrid,

---

KRAUSS, Rosalind E., **El inconsciente óptico**, Tecnos, Madrid,

---

LAIGLESIA, J.F., **Estética y método en la enseñanza de las artes**, Sendai, Barcelona,

---

LAIGLESIA, J.F., **El rizo metódico y el retruécano: archivos vacíos método necesario**, Rev. Arte Individuo y Sociedad (21),

---

LEVI-STRAUSS, Claude, **Mirar, escuchar, leer**, Siruela, Madrid,

---

LEVI-STRAUSS, Claude, **El pensamiento salvaje**, Fondo de cultura económica, México,

---

MARINA, José Antonio, **Teoría de la inteligencia creadora**, Anagrama, Barcelona,

---

MORIN, Edgar, **Los siete saberes necesarios para la educación del futuro**, Paidós Iberica, Barcelona,

---

MORIN, Edgar, **Introducción al pensamiento complejo**, Gedisa, Barcelona,

---

PAREYSON, Luigi, **Conversaciones de estética**, La balsa de la medusa, Visor, Madrid,

---

PIERANTONI, Ruggero, **El ojo y la idea**, Paidós Comunicación, Barcelona,

---

PROUST, Marcel, **Sobre la lectura**, Pre-Textos, Valencia,

Recomendaciones
